

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ
„КОСТА ПЕТРОВ” – СЕЛО БОРОВАН, ОБЛАСТ ВРАЦА**
ул. «Рашо Трифонов», № 2, тел.09147/20-25, 09147/21-28, факс.09147/25-87,
e-mail: pg_borovan@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

**СЪС ЗАПОВЕД № 21/15 .09.2023 година
ДЕСИСЛАВА ВАСИЛЕВА**

*Директор на Професионална гимназия по транспорт “Коста Петров”,
село Борован*

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ПРЕЗ 2023/2024 ГОДИНА**

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

Принципи на приобщаващото образование:

1. Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете най-близо до неговото местоживее и на правото му на качествено образование.

2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището.
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците.
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността.
8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището.
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество.
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Програмата е насочена предимно към най-уязвимите групи деца и на тези, изложени на риск от дискриминация – деца с увреждания, деца от малцинствен произход, деца от семейства на мигранти, сираци или деца лишени от родителска грижа по други причини, деца настанени в институции, деца на родители алкохолици или наркомани.

Програмата е изработена съобразно ЗПУО, ДОС за приобщаващото образование, международни и национални стратегически документи: Международна конвенция за правата на детето; Световна програма на ЮНЕСКО "Образование за всички"; Национална стратегия на детето 2008-2018; Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г.;

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Мерки за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

I. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие

1. Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения.
2. Определяне на необходимост от допълнителни подкрепа за ученици, които не владеят добре български език.
3. Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа.

II. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището

1. Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището.
2. Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
4. Библиотечно-информационно обслужване.
5. Поощряване с морални и материални награди.
6. Кариерно ориентиране на учениците.
7. Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
8. Предоставяне на логопедични консултации, като превенция на комуникативни и обучителни затруднения.
9. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
10. Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
11. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

III. Изграждане на позитивен психологически климат

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците
3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.

5. Групова работа с ученици; кризисна интервенция.
6. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.
7. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

Мерки за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата:

I. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1. Издаване заповед от директора за сформирание на Екип, който да изготви оценка на ученика.
2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед и ресурсен учител, в зависимост от конкретния случай
4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост
5. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
6. При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа за повторна оценка на индивидуалните потребности.
7. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.
8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности на детето.

II. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
3. Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
4. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
5. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
6. Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
7. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.

III. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на училището за конкретно, с изявени дарби или в риск за всяка учебна година.
2. В екипа участват: психолог, учители или други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.
3. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.
4. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

№	Дейност по:	Срок	Индикатори за изпълнение			Отговорник	Срок
			Мерна единица (брой, процент)	Базова стойност	Целева стойност		
1.	Изпълнение на плана за 2023-2024 г. по Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020)						
	1.1.Провеждане на допълнителна работа с ученици, които не са усвоили учебното съдържание по ДОС	Постоянен	брой ученици	33 ученици	20 ученици	Учители	
	1.2.Работа по система за ежедневно отчитане броя на допуснатите отсъствия на учениците, изясняване на причините за допускането им.	Постоянен	Брой ученици	118	118	Класни ръководители	
2.	Изпълнение на плана за реализация на Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката (2013-2020г.)						

	2.1. Ефективно използване на информационни технологии в учебния процес – електронни уроци, презентации.	Ежемесечно за Учебната 2023/2024 г.	Брой уроци и презентации	50	55	Учители	
	2.2. Обновяване на материалната база с лаптопи за всеки учител и увеличаване броя на мултимедийните проектори.	До 09.12.2023г.	Брой лаптопи и мултимедийни проектори	2 бр.	5 бр.	Директор	
3.	Изпълнение на плана за действие (2013 – 2020) по Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2013 – 2020)						
	4.1. Включване на учениците от етническите малцинства в извънкласни и извънучилищни форми на обучение.	До 09.12.2023 г.	Процент включени ученици	60%	70%	Учители	
5.	Изпълнение на Националната стратегия за насърчване и повишаване на грамотността (2014 – 2020)						
	5.1. Проверка върху организацията на учебно-възпитателната работа по български език и литература чрез посещения на учебни часове.	Януари – 2 часа; Март – 2 часа; Април – 2 часа.	Брой часове	6 часа	6 часа	Директор Заместник - директор	
	5.2. Контрол относно спазване задълженията на учителите по изпълнение на графика за консултации по учебни предмети.	ежемесечно	Брой часове	36 учебни часа	15 часа	Директор	
6.	Изпълнение на плана за 2018-2020 по Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в република България за периода 2015-2020 г. (кариерно ориентиране за всички образователни институции)						

	6.1. Подобряване на материално-техническата база в учебните работилници на Професионална гимназия по транспорт „Коста Петров“ село Борован	До 12.01.2024 г.				Директор Заместник - директор Главен счетоводител	
	6.2. Проверка върху организацията на учебно-възпитателната работа в часовете по професионална подготовка чрез посещение на учебни часове.	ежемесечно	Брой часове	5 часа	5 часа	Директор Зам. директор	
7.	Училищни инициативи за повишаване ефективността от взаимодействието на институциите в изпълнение на ПМС 100/08.06.2018 г.						
	7.1. Определят представители за участието им в екипите за обхват в изпълнение на ПМС 100/08.06.2018г. и Механизма	юли 2023	Брой членове на екипа	2	2	Директор	
	7.2. Провеждане на информационни кампании, съвместно с Дирекция „Социално подпомагане“, Дирекция „Закрила на детето“ и Община Борован, сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от	Учебната 2023/2024 г.	Брой проведени срещи	3	4	Директор Учители	

	интегрираното обучение на децата и учениците от етническите малцинства. 7.3. Организиране на срещи с кметове и родители на ученици по населени места.						
8.	Изпълнение на националните програми за развитие на средното образование за 2020 и 2021 г.						
	8.1. Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ Модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“	Учебната 2023/2024г.				Директор/ Комисия в състав определена от директора	
9.	Изпълнение на проекти по оперативни и други програми						
	9.1. Участие в Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, 9.2. Участие в проект „Успех за теб“ по програма „Образование“ – 2021-2027. съфинансирана от ЕС	Учебната 2023/2024 г. Учебната 2023/2024г.	Процент включени ученици Процент включени ученици	40% 30%	60% 40%	Учители Учители	
10.	Училищни дейности за развитие, функциониране и усъвършенстване на образователната институция, за превенции, за приобщаващо образование.						
	10.1. Училищни дейности за развитие, функциониране и усъвършенстване на образователната институция						

<p>10.1.1.Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.</p> <p>10.1.2. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.</p>	<p>Юни 2023 г.</p> <p>Ноември, януари и март</p>	<p>Брой проведени кампании</p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>Директор Учители</p>	
<p>10.2.Дейности по превенции на негативни прояви.</p>						
<p>10.2.1. Създаване на условия за развитие творческите умения и заложби на ученици, склонни към негативни прояви.</p> <p>10.2.2 Осъществяване на актуални мероприятия /„Седмица на толерантостта“/, предотвратяващи негативни прояви .</p> <p>10.2.3. Приобщаване чрез включване на т.н. проблемни ученици в извънкласните форми и организиране на празниците в училище</p>	<p>Ежемесечно</p> <p>20-ноември</p> <p>декември 2023 г.</p>	<p>Брой ученици</p> <p>Брой ученици</p> <p>Брой ученици</p>	<p>10</p> <p>20</p> <p>20</p>	<p>5</p> <p>30</p> <p>15</p>	<p>Учители</p> <p>Учители Ученически съвет</p> <p>Учители</p>	

10.3. Дейности за приобщаващо образование.							
10.3.1. Организиране на занимания по интереси и спорт.	Ежемесечно	Процент включени ученици	50%	60%	Учители		
10.3.2. Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане.	Ежемесечно	Процент включени ученици	10%	15%	Учители Класни ръководители		
10.3.3. Допълнителна работа с ученици, носители на слаби оценки	Ежемесечно	Процент ученици	10%	5%	Учители		
14. Организиране и провеждане на ученически олимпиади и национални състезания.							
14.1. Определяне на комисии за организиране и провеждане на ученически олимпиади.	Учебната 2023/2024 г.				Директор Заместник – директор Учители		
15. Организиране на дейности по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, Националния спортен календар на МОН и дейности на училищно, общинско и регионално ниво.							
15.1. Участие в Международен екологичен форум „Сребърна” (Национален конкурс за ученически проекти по екология и опазване на околната среда „Сребърна – 2023”; Международен конкурс за рисунка, есе, стихотворение, разказ на тема „Земята наш дом”)	юни 2024 г. Силистра	Брой ученици	3	3	Учители Учители		

	<p>15.2. Международен ученически конкурс „Заедно в XXI век” за рисунки, песни, стихове, есета, реферати и медийни презентации</p> <p>15.3. Ден на Земята</p> <p>15.4. Зелена седмица /Еньовден/</p>	<p>юни 2024 гр. София</p> <p>22 април 2024 г.</p> <p>юни 2024 г.</p>	<p>Брой ученици</p> <p>Процент участващи ученици</p> <p>Процент участващи ученици</p>	<p>3</p> <p>80%</p> <p>60%</p>	<p>3</p> <p>80%</p> <p>80%</p>	<p>Учители</p> <p>Учители</p> <p>Учители</p>	
16.	Дейности по изпълнение на специфични училищни приоритети.						
	<p>16.1. Организиране на състезание „Най-добър млад автомонтъор“.</p> <p>16.2. Организиране и провеждане на Ден на отворените врати в Професионална гимназия по транспорт „Коста Петров“.</p> <p>16.3. Участие на учениците в туристически поход „По пътя на Ботевата чета Козлодуй – Околчица, съвместно с</p>	<p>Февруари 2024 г.</p> <p>май 2024 г.</p> <p>май-юни 2024 г.</p>	<p>Брой ученици</p> <p>Брой ученици</p> <p>Брой ученици</p>	<p>3</p> <p>40</p> <p>30</p>	<p>3</p> <p>25</p> <p>20</p>	<p>Учители</p> <p>Учители</p> <p>Учители</p>	

<p>клуб “ Ние обичаме природата”.</p> <p>16.4.Участие в конкурс “ За хляба наш“</p> <p>16.5. Участие в „ Ден на отворените врати“ - единни комплексни занятия на Военно окръжие Пстепен – Враца съвместно с военно формирование 54990 - Враца</p>	<p>април 2024</p> <p>ноември 2023 г.</p> <p>февруари 2024 г.</p> <p>май 2024 г.</p>	<p>Брой ученици</p>	<p>5</p>	<p>5</p>	<p>учители</p>	
---	---	----------------------------	----------	----------	----------------	--